

Belgia Kuningriigi suursaadik külastas Vaivara valda

20. juunil külastas Vaivara valda Belgia Kuningriigi suursaadik Eestis ja Soomes Philippe Beke.

„Võib öelda, et suursaadiku visiidi eesmärgiks oli tutvumine meie valla ettevõtluskliimaga,“ rääkis vallavalitsuse abivallavanem Mati Männisalu, kelle sõnul oli Belgia kuningriigi poolt nii kõrgetasemeline visiit Vaivara valda esmakordne.

Abivallavanem andis põgusa ülevaate ettevõtlusvõimalustest Vaivara vallas ja vastas suursaadiku täpsustavatele küsimustele. Härra Beke tutvustas omakorda Belgia majandusmudelit, juhtides tähelepanu võimalustele nendepoolsete kogemuste rakendamiseks Eestis majandusmaastikul.

Peale tunniajalist vestlust vallamajas tutvustas Vaivara Sinimägede muuseumi juhataja Ivika Maidre külalisele valla vaatamisväärsusi ja muuseumi väljapanekuid.

ALAR TASA

Ilus ilm, laat ja uhhaa – Narva-Jõesuu tähistas kalurite päeva

9. juulil, pea kogu rannikualal nii piki lahte kui ka Peipsi järve äärt, tähistati traditsioonilist kalurite päeva. Kuurortlinn Narva-Jõesuu, kelle kalapüügi traditsioonid saavad alguse aastast 1503, kui Liivi ordu maameister Walter von Plettenbergi käsul asutati Narva Jõe suudmesse kaluriküla, ei olnud erandiks.

Suur laat, kontserdid, sõit jahil ja loomulikult kalurite uhhaa, mis kogu selle Narva-Jõesuus peetava peo ajaloo jooksul ei olnud esmakordselt tasuta. See oli korraldajate otsus – võtta uhhaa eest tasu.

Kalurite päeval jagus tegevust igale vanusele.

Otsus kurvastas küll kohalikke kalureid, kuid mitte peo külalisi, kes rivistusid pikka järjekorda maitstva kalasupi järgi, sest uhhaa pilet kätkes endas veel ka loteriipiletit. Mitmekülgne kontsertprogramm ja laat meelitasid linna suure hulga külalisi. Pea kõik linnatänavad olid autosid täis pargitud, ja peoalal sõna otseses mõttes ei olnud kohta õunalgi maha kukkuda.

Laada ja meelelahutusürituste kõrval oli linlastel ja linna külalistel võimalus Keskerakonna telgis vestelda Vaivara vallavanema Veikko Luhalaidiga uue liidetava omavalitsuse tulevikust, avaldada oma arvamust ning esitada küsimusi.

Mis aga puudutab peo peasüüdlasi – kohalikke kalureid, siis nende jaoks on kutsepäev aeg, mil meenutatakse oma merel hukkunud kolleege ja räägitakse muredest. Ja muresid on neil palju. „Esmajärjekorras puudub kaldal normaalne taristu. Alati kerkib esile paatide ja varustuse hoiustamise küsimus. Samuti jääb nii meres kui jões kala vähemaks,“ rääkis Jüri Kiik. (ML)

Ida-Viru maakond tähistas Võidupüha paraadiga Narva-Jõesuus

Ida-Virumaa Võidupüha tähistamise keskuseks sai tänava kuurortlinn Narva-Jõesuu.

Juba hommikul võttis linnakai vahetus läheduses asuval platsil koha sisse Kaitseliidu relvastust, Viru Jalaväepataljoni soomustehnikat, politsei ja päästeameti erivahendeid tutvustav näitus. Tolliamet tutvustas elanikkonnale konfiskeeritud relvi. Kaitseliidu Alutaguse maleva välikõõgis pakuti soovijatele sõdurisuppi.

Kell 13.00 algas paraad, millest võtsid osa Kaitseliidu Alutaguse maleva Narva ja Jõhvi malevkonnad, Viru Jalaväepataljoni rühm, Politsei ja Piirvalveametnikud, päästeametnikud, Vanglate Ameti töötajad, Soome reservistid ja Kaitseliidu Alutaguse maleva noorkotkad ja kodutütred. Paraadi

juhatas Kaitseliidu Alutaguse maleva ülem, major Krondel, paraadi võttis vastu maavanema kohuseid täitev Eve East.

Rakverest saabunud võidutuli anti pidulikult edasi kõikidele maakonna omavalitsusjuhtidele, et õhtul süüdata linnades ja valdades jaanituled. (ML)

Poisipõnnid on kohe valmis rooli haarama.

Paraadsammul mööduvad pealtvaatajatest Kaitseliidu Alutaguse maleva kaitseliitlased.

Võidutule Vaivarasse viimiseks võtab Eve Eastilt vastu vallavanem Veikko Luhala. Foto: 3x Sergei Stepanov

Ma ei teadnud, et meil on nii laululembene rahvas...

Selline oli 2. juulil Tallinna lauluväljakule jõudnud Narva-Jõesuu mehe esmane reageering. XII noorte laulu- ja tantsupeo “Mina jään” laulupeo kontserdil sulasid lauluväljakul ühte üle 26 000 laulja ja muusiku platsil olnud enam kui 70 000 pealtvaatajaga, kelle seas olid ka 60 Narva-Jõesuust ja Vaivara vallast suurüritusele saabunud.

„Viie aasta tagant toimuva rahvakultuuri tippürituse külastamisega soovisime meie inimestele tutvustada Eesti rahvakultuuri ja ärgitada meie inimesi tegelema rahvakultuuriga, et tulevastel pidudel osaleda juba esinejatena,“ valgustas Vaivara vallavanem Veikko Luhalaid valla poolt rahastatud ja Narva-Jõesuu linnaga kahasse korraldatud ühiskülastuse tagamaid. Vallavanema sõnul on eelolevat omavalitsuste liitumist silmas pidades sellised ühised sõidud inimestele ka suurepäraseks tutvumise võimaluseks.

Vaivara valla 25. juubeli puhul korraldatavate kultuuriürituste sarja raames toimub järgmine ühissõit augusti teises pooles.

ALAR TASA

Muljeid ja arvamusi väljasõidust suurele rahvapeole

Diana Stepanova:

Kõik, mis on seotud tantsu- ja laulupeoga, on seotud ka emotsioonidega ning ainult positiivsete emotsioonidega.

Meie tantsu- ja laulupidu on uskumatu traditsioon, mida me hoiame nagu silmatera rohkem kui 100 aastat ja peame kindlasti seda edasi säilitama. Just laulupidu (ja tantsupidu) kogub kokku kõik eestlased meie planeedilt ja see annab meile võimaluse olla koos. Eestimaa on väike riik, kuid sellel riigil on vana ja imepärane ajalugu, mis on täis rahvuslikke kombeid. Olen rõõmus, et elan selles riigis!

Selle aasta laulupeo sõnum oli “Mina jään” ning mul on rõõm öelda, et olen eestlane ning jään eestlaseks.

Sergei Gordejev:

Nagu tasuta sanatooriumis. Saab nautida positiivset energiat, lasta sellel ennast ravida. Olin laulupeol esimest korda. Ja ausalt öelda hakkab kohe piinlik - meil on nii väike riik ja ma nii vähe külastan selliseid massiüritusi Eestis.

Olen uhke, et meil on selline laulev maa, mitmekesiste laulude ja traditsioonidega. Väga tore. Kohe mõtlesin, miks mina keelt ei õppinud. Tunnen häbi, et nii paljusid asju ei tea – keelt, kultuuri, kombeid. Kuid kõik on veel ees, hakkame uurima ja tundma õppima. Hakkame jagama positiivset energiat, tegema rohkem oma riigi jaoks.

Rita Tolmatšova:

Laulupeol olin esimest korda, kuid olen alati televiisorist ülekannt vaadanud. Umbes nii kujutasin seda ette, väga emotsionaalne. Käesoleval aastal oli noorte pidu ja kõiki laule ma ei tea ning seetõttu ei läinud väga hinge. Aga kui on üldlaulupidu ja täiskasvanud laulavad patriootilisi laule, siis muidugi nutan kodus kaasa. See on juba traditsioon. (Naerab)

Ljubov Petrova, Ella Konjahina, Zinaida Ivanova, Niina Osadtšaja, perekond Tšitšnid ja paljud teised:

Täname, selle meeldiva sõidu eest. Meile, Olgino alevi elanikele meeldis väga ja me hakkame meeldi sõitma mööda meie imelist maad, et rohkem teada saada kultuurist ja kommetest.

Kes teeb, see jõuab

Natalja Pessotšinskaja, Proventus MTÜ Milliseid teenuseid pakub Teie ettevõtte?

Meie korraldame suvehooajal Soome lahe kaldal kultuuriturismi. Teeme seda turistide siia meelitamiseks, suvitajate, turistide, puhkajate, kohalike elanike meelelahutuseks, kogukondade ühendamiseks, elanikkonna kultuuritaseme tõstmiseks.

Miks valisite just selle tegevuse?

Valisime selle tegevusvaldkonna, kuna nii mere kaldal kui ka Narva-Jõesuu üldse oli vähe kultuurisündmusi. Tahaks väga taastada Narva-Jõesuu kuurordi möödunud hiilguse, et siia tulnud ei jätkaks meelde ainult unikaalseid vaateid, vaid ka naudingut meeldivad hetked, kuulades näiteks head muusikat või meistri juhendamisel maalides. Selleks, et meie külalised tuleksid siia jälle ja jälle tagasi.

Kui kaua olete sellega tegelema?

Tegeleme sellega kolmandat aastat, kuid MTÜ- na on meil käsil esimene aasta. Enne seda oli lihtsalt minu isiklik initsiatiiv.

Jutustage palun üks Teie tööga seotud naljakas/huvitav lugu.

2015. aasta augustis oli meil kavandatud rannas, mere ääres Julia Savitskaja (metsosopran) kontsert, kuid sel päeval tõusis tugev tuul ja algas torm. Pidime paigutama solisti koos saatjaga kohvik „Albatross“ ruumidesse ja Julia laulis läbi kohviku avatud uste, tuule meelevaldas olev pleedidesse mähitud publik istus terrassil pinkidel ja nautis ilusat muusikat. Paljudele soovijatele kohti ei jätunud. See tähendab, et kui nad on valmis seitsme tuule käes olema ja kuulama, on vaatamata ilmastikuoludele inimestel vajadus sellist laadi ürituste järele.

Miks peaks kasutama just Teie ettevõtte teenuseid?

Sellele küsimusele on väga raske vastata. Meie ei ole teinud tellimusteid, oleme korraldanud ise üritusi, neid ise välja mõelnud ja ise realiseerinud. Tavaliselt on muusikalised etteasted vaatajatele tasuta, töötubadesse kutsume meistreid, kes ise organiseerivad protsessi. Meie poolt on vaid läbiviimise koht ja abi organiseerimisel.

On veel üks tähtis nüanss – see on ilm. Kui on torm, siis peame muusikalised kontserdid edasi lükkama või ära jätkama, kuna tuul puhub heli lihtsalt minema. Juhtub nii, et tuul puhub nädal aega... Samuti ei tohi tuulise ilmaga lõket teha. Poetilise õhtu võib viia kohvikusse üle, kuid ruumi jääb väheseks. Võib öelda, et sõna otseses mõttes palume head ja peamine, tuulevaikset ilma.

Millised on Teie tulevikuplaanid?

Jätkata samas vaimus, käesolevaks ajaks ei ole meil õnnestunud palju kavandatud ellu viia.

Kust Teid leida?

Üritused toimuvad Narva-Jõesuu rannas, kohviku „Albatross“ vastas, pääs randa Lennuki tänava kaudu.

ALAR TASA

Elu – see on pidev liikumine

„Elu – see on pidev liikumine“. Ja seetõttu meenutame neil päevil neid, kelle jaoks elu on pidev liikumine ja kellele sai 19.-21. sajandi lõpul Narva rannamadal „töötatud maaks“.

Narva rannamadal on alati olnud seotud balleti esilinastuste, solistidega, kuulsate koreograafide ja ballettmeisteritega, alates Marius Petipast, Anna Pavlovast, Tamara Krasavinast kuni Leonid Jakobsoni ja Mihhail Barošnikovini. Paljud neist on astunud üles kuurhausi laval, paljude jaoks on Narva rannamadalast saanud aastateks armastatud puhkepaik.

Käesolev aasta on eriline. Ja ta on pühendatud kõikidele Narva rannamadala kuulsatele suvitajatele: Pavel Andrejevitš Gerdedt'ile, Emma Vladimirovna Michyonok'ile, Oleg Germonovitš Sokolov'ile, Boris Vladimirovitš Blankov'ile ja kuulsale balletile „Luikede järv“, mille esimene lavastus leidis aset 140 aastat tagasi.

30. juuni kuni 2. juuli 2017. a toimus Narva-Jõesuus IV rahvusvaheline balletifestival „Tantsu päevad Narva-Jõesuus“. Meele teeb rõõmsaks asjaolu, et linnas juba väljakujunenud pidustuste ja traditsioonide kõrvale on tekkinud veel üks – Tantsu päevad. 30. juunil toimus kohalikus koduloomuuseumis esitlus ja näituse avamine.

Valmis Narva-Jõesuu kuursaali pargi rekonstrueerimisprojekt

Narva-Jõesuu kuursaali park, kuhu kuuluvad Hele ja Pime park, on linnaelanike, puhkajate ja turistide armastatud jalutus- ja ajaveetmise koht, kus toimuvad ka kontserdid ning muud kultuurisündmused. Linna tutvustavates kirjutistes nimetatakse seda ühe vaatamisväärsusena.

Park on muinsuskaitsealune objekt nagu kuursaali. Park loodi 19. sajandi viimasel veerandil ning vajab tänapäeval olulisi parandusi. Puust on haigeid ja väljalangenud puid, põõsastik võsastunud, muru sammaldunud, puuduvad lilleklumbid, teerajad ja väikevormid amortiseerunud, tiikide drenaaž rikutud. Muinsuskaitsealuse pargi rekonstrueerimiseks peab olema muinsuskaitse eritingimustele vastav projekt. Pargi hooldamiseks peab olema hoolduskava.

Pargi ja teiste looduslike objektide korrastamiseks asutasid aktiivsed linnakodanikud veebruaris 2015 MTÜ Hungerburg, mille liikmeteks on Tiit Toom, Andrei Kuzmin ja Natalja Mjatsina. Narva-Jõesuu Linnavalitsusega sõlmiti kavatsuste protokoll koostöök Heleda ja Pimeda pargi arendamiseks. Linnavalitsus koostas pargi projekterimistingimused. MTÜ esitas Keskkonnainvesteeringute Keskuse (KIK) looduskaitse valdkonda taotluse „Narva-Jõesuu kuursaali pargi hoolduskava ja rekonstrueerimise projekti koostamine“, mille raames olid kavandatud dendroloogiline hinnang ja geooluse mõõdistamine, hoolduskava koostamine ning pargi rekonstrueerimise projekti koostamine sh muinsuskaitse eritingimuste koostamine, restaureerimise kontseptsioon, pargipuistu inventeerimine, asendus- ja täiendistustuste, lilleklumbide, pargiteede, väikevormide ja pargi valgustuse projekterimine.

Projektile saadi toetus summas 22 627 EUR. MTÜ korraldas e-menetlusega riigihanke, kus valitaks osutus Tartu firma AB Artes Terrae OÜ, suurte kogemustega ajalooliste parkide rekonstrueerimisprojektide koostamisel sh ka Ida-Virumaal. Töövõtuleping sõlmiti septembris 2016, tööd valmisid mais 2017. Projekti maksumuseks on 27 480 EUR, sellest omafinantseringu ulatuses 4853 EUR toetas linnavalitsus.

27. juunil tutvustati pargi projekti avalikkusele. Linnaelanike huvi oli suur, kutsutud olid nii Narva-Jõesuu linna kui Vaivara valla esindajad. Esines töövõtja projektijuht, maastikuarhitekt Sulev Nurme. Ta rääkis lühidalt pargi ja kuursaali ajaloo ning parkide praegusest seisukorrast. Õnneks pole teedevõrk palju muutunud ja pargid on hooldatud. Vaja on muuta Hele park valgusrikkamaks, eemaldada vanad vigastatud puud ja istutada uued, istutada uusi

informatsioonile, mis puudutab täiendavate ülesannete andmist kohalikele omavalitsustele seoses 01.01.2018. maavalitsuste tegevuse lõpetamisega - maavalitsuste ülesanded jagatakse ministereid, riigiametite ja kohalike omavalitsuste vahel ning sellega seoses on oodata ka omavalitsuste tulubaasi suurenemist. Pea kaks tundi kestnud kohtumise käigus puudutati väga erinevaid teemasid – haridusastutustest kuni munitsipaalpolitseiks tituleeritud menelusteenistusteni ja kalmistutest kuni linna pargini. Räägiti rahastamispoliitikast,

1. ja 2. juunil toimusid Heledas pargis festivalist osavõtjate kontserdid. Galakontserdist võtsid osa Marija Seletskaja, Tuen van Roosmalen, Fiona Magki, Daniel Domenets (Flaami Kuninglik Ballett), Ksenija Seletskaja (Eesti Rahvusballett), Mafilda Fidelesh (Soome Rahvusballett). Peo õhkkond oli südamluk ja väga sõbralik. Kõik solistid olid suhtlemiseks avatud ja tundsid koos pealtvaatajatega suurt rõõmu õnnestunud peo üle. Loodame, et see ei jää viimaseks korra. Kõik artistid astusid meie festivalil üles TASUTA, mis meie omakasupüüdlikul ajal kõlab kui ime!

IRINA IVANTŠENKO

Kes teeb, see jõuab

Uta Kroon-Assafrei, MTÜ Maarahvaselts Vanatare Kus asute ja millises valdkonnas tegutsete?

MTÜ Maarahvaselts Vanatare asub Laagna külas, Vaivara vallas Ida-Virumaal. Meie tegevus on suunatud külaelu edendamisele koos kõigega, mis selle alla kuulub. Põhiliselt toetame väikeettevõtlust sellega, et korraldame kaks korda aastas maalaata ja edendame võimaluste piires kultuurielu.

Kui palju inimesi MTÜsse kuulub?

Hetkel kuulub MTÜ-sse 20 liiget.

Kaua selles valdkonnas tegutsete?

MTÜ Maarahvaselts Vanatare asutati 1999. aastal.

Millised on olnud põnevamad ettevõtmised?

Meie kõige suuremad ettevõtmised on vaieldamatult maalaadad, mida korraldame iga-aastaselt mais ja oktoobris. Lisaks sellele on meil mitmeid traditsioonilisi üritusi. Kõige olulisem meie jaoks on hingedepäeva tähistamine, sest tookord, palju-palju aastaid tagasi oli see meie esimene üritus. Võib öelda, et sellest kõik algaski. Veel viime me läbi küladepäeva juulis, mida võimaluse korral ühildame kas külaliste kutsumisega või muude üritustega. Nii oleme näiteks Vaivara Huvikeskusega koostöös tähistanud tipuvaldade kokkutulekut ja küladepäeva, Vaivara vallapäeva ja küladepäeva, Sadala Külleteatri Seltsi külalisedendust ja küladepäeva. Võimalusi on ju mitmeid.

Lisaks sellele korraldame me oma seltsiliikmetele õppereise, et näiteks nupukamalt laatu läbi viia. Veel tähistame oma seltsi sünnipäeva, Eesti Vabariigi aastapäeva ja koostöös naabritega, nagu näiteks Narva Eesti Selts ja teised siinkandi Eesti seltsid, igasuguseid muid tähtpäevi, et oleks huvitavam.

Samuti oleme juba teist korda tegevad oma piirkonna talude ja majade kohta väikese teatmiku koostamisega, et säilitada seegi, mis veel alles on. Esimene teatmik on juba valmis, nüüd alustasime teisega ja eks siis näe, mitu veel jõuab koostada.

Kellelt saate materiaalset toetust?

Tänase seisuga saame toetust eelkõige Vaivara vallalt, aga projektidega ka KÜSK-ilt ja KOP-ilt.

Millised on tulevikuplaanid?

Põhiline tulevikuplaan on jätkata oma tegevust ka selles pidavalt muutuv maailmas. Kavatseme hoida oma traditsioone ja võimalusel luua ka uusi. Tahame jätkata kohalike majade ja nende lugude säilitamisega, sest inimese mälu on habras. Lühidalt öeldes, tahame jätkata.

ALAR TASA

Omavalitsuste juhid ärgitasid inimesi nõudlikkusele

29. juunil toimus järjekordne omavalitsusjuhtide - Narva-Jõesuu linnapea Maksim Iljini ja Vaivara vallavanema Veikko Luhalaide - kohtumine linnakodanikega.

Kohtumispäigaks määratud Narva-Jõesuu Valgesse saali mahtusid kõik linna käekäigu vastu huvi tundvad inimesed kenasti ära ja ruumi jäi veel ülegi. Vaivara vallavanem ja riigihalduse ministri nõunik Veikko Luhalaide andis kohalviibijatele ülevaate riigi- ja kohaliku halduse reformi hetkesisust nii kohalikus, kui ka üleriigilises mastaabis. Olulise osa pühendas Luhalaide

planeeringutest, sotsiaalelamufondidest, kultuurist, kergliiklusteedest ja omavalitsuste ametnikest. Lükati ümber mõned kuulujutud ja selgitati omavalitsuste ühinemistaktikat, mille peamiseks märksõnaks on sujuvus.

Informatsiooni anti ka 15. oktoobril eelseisvate kohalike omavalitsuste valimiste kohta, mis ühinenud omavalitsustes toimuvad ühtses valimisringkonnas, hääletamiseks avatakse kolm valimisjaoskonda – Narva-Jõesuus, Sinimäel ja Olginas.

Kohtumise algatajad linnapea Maksim Iljin ja

Vaivara vallavanema Veikko Luhalaide ärgitasid kokkutulnuid julgemalt esitama küsimusi ja jätma meelde vastustes kõlanud lubadused, et hiljem nende täitmist nõuda.

Olginas toimus omavalitsuste juhtide kohtumine vallarahvaga 27. juulil, Narva-Jõesuu inimestega saadakse taas kokku augustikuus, selle toimumisajast antakse teada omavalitsuste kodulehtedel ja infostendidel.

ALAR TASA

Kolbe villa

Asukoht: 59°27'239.833, 28°22'18.663

Foto: Eesti Arhitektuurimuuseum

Prominentsetel Aia tänaval rannaäärse liivavalli varjus paiknes veel mõni aeg tagasi Narva-Jõesuu üks imposantsemaid puithooneid – nn Kolbe villa. Hoone oli kuni 2006. aastani, mil see pea tervenisti maha põles, kogu Narva-Jõesuu üks puitpitsarhitektuuri tähtsamaid sümboleid.

Täna tunneb selle koha ära siniseks võõbatud sepistatud metalliaia järgi, mis õigupoolest ongi ainuke originaalne element, mis sellest kompleksist alles on jäänud. Rohke puitdekooriga mauri stiilis luksussuvila kuulus Kreenholmi töösturile Ernst Kolbele ning oli ühtlasi üks esimesi tsariaegse kuurordi villasid, mis 1870. aastatel Narva-Jõesuusse rajati. Maja omanik, Narva-Jõesuu kuurordi rajamise üks ideoloogid Ernst Kolbe ise kuulus Narva linnapea Adolph Hahni lähiringi. Peale tihedate majanduslike ühishuvide olid nad seotud ka perekondlikult – Kolbe tütar Adele oli Hahni abikaasa.

Kahekorruselise, mitmete saalide ja rõdudega ning rikkaliku puitpitsdekooriga villa võimalikuks arhitektiks on peetud toona Kreenholmis ametis olnud Roman von Heinrichseni. Eesti Vabariigi ajal tegutses hoones pansionaat Hasenjäger (tõlkes „jänsekütt“) ning see kuulus samuti ühele Hahniga lähedalt seotud isikule. Selleks oli Narva metallitööstur Julius Helder, kes tõusis just Hahni tehases õpipoisist tippjuhiks ja kujunes Eesti Vabariigi ajal Narva üheks olulisemaks töösturiks. Tema tehase malmist kaevukaasi leiab Narvast veel tänagi. Nõukogude ajal kasutati maja sanatooriumi ja haiglana. Pärast vabariigiaegset omandireformi 1990. aastatel jäi maja tühjaks, kuni see 2006. aastal süüdati. Hoonest endast on säilinud vaid vundament krundi sügavuses.

Kolbe villa aeda püstitati 2009. aastal skulptuur „Päike“. Graniitrahnule kinnitatud metallist installatsioon meenutab samasugust päikesemotiivi nagu Narva-Jõesuu vapil. Monumendi valmistas kohalik ettevõtte OÜ Kuznica (skulptor Rašid Šamsutdinov). Samal aastal avaliku metallpäikese ilmumise saai linn endale ka uue hüüdlause „Narva-Jõesuu – linn, kus alati paistab päike“. Narva-Jõesuu rannaala arendamise käigus heakorrastati 2014. aastaks Pargi tänava poolne osa kunagisest villa krundist.

MADIS TUUDER

Kooli territooriumile rajatakse spordiväljak

Narva-Jõesuu linnavalitsus kuulutas 5. juunil välja konkursi kooli territooriumile välispordiväljaku rajamiseks.

Konkursi eesmärgiks on rajada selline spordiväljak, kus saaksid aktiivselt tegeleda spordiga, niinimetatud workout'iga noored ja igas vanuses sportliku eluviisi harrastavad inimesed. Antud spordiväljakul luuakse ka puuetega inimestele võimalused sportimiseks.

Spordiväljak pannakse kokku sellistest elementidest, et saaks treenida kogu keha ja iga spordiharrastaja leiaks endale sobiva võimaluse.

19. juulil kinnitas linnavalitsus konkursi tingimused. Hanke võitis Tiptap OÜ.

Ehitustöödega alustamine on kavandatud augustikuu teise poole ja lõpetamine hiljemalt käesoleva aasta oktoobris.

MAKSIM ILJIN, linnapea

Narva-Jõesuu SOS Lasteküla sai lipumasti

Foto: Sergei Stepanov

Erupiirivalvur Heiki Johannes lõi Narva-Jõesuu SOS Lastekülas uue traditsiooni – riigipühadel hakkavad nüüd kasvandikud pidulikult heiskama riigilippu uude lipumasti.

Heiki Johannes aitab vabatahtlikuna SOS Lastekülas kasvatajaid nende töös. Ta käib lastega erinevatel üritustel: matkadel, basseinis ja teeb koos lastega sporti.

Kui ta otsustas paigaldada lastekülasse uue lipumasti, pöördus ta abipalvega Valeri Istratovi, Narva Bark juhataja poole, kus Heiki ise käesoleval ajal töötab. Vastus ei lasknud ennast kaua oodata ja firma organiseeris lipumasti kohaletoometamise ja

valmistas ette vundamenti selle paigaldamiseks.

23. juunil kell 10 hommikul heiskas lastekodu kõige noorem kasvandik koos Heikiga pidulikult riigilipu. Heiki Johannes arvates on see väga oluline hetk SOS Lasteküla kasvandike elus. „Pea seda väga tähtsaks, eriti nüüd, nende väikeste laste jaoks, kes kasvavad üles SOS Lastekülas. See juhib nende tähelepanu sellele, kus riigis ja millise lipu all me elame. Mina arvan, et iga maja juures peab kindlasti olema lipumast ja pidupäevadel on vaja heisata riigilipp“ rääkis Heiki Johannes. (ML)

Mälestussambad, vallamaja ja teed korda

Käesoleva aasta aprillis korraldati Vaivara ja Sininõmme Vabadussõja mälestussammaste ümbruste heakorrastuse hange.

Hanke tulemusel sõlmiti ühispakkujatega OÜ-ga Scandec Ehitus ja OÜ-ga Zoroaster ehitustööde töövõtuleping. Vaivara ja Sininõmme Vabadussõja mälestussammaste ümbruste heakorrastustööde teostamise käigus renoveeriti kalmistutel olevad mälestussambad.

Maikuu korraldati Vaivara vallamaja välisfassaadi remont ning territooriumi heakorrastuse hange. Hanke tulemusel sõlmiti leping OÜ-ga Scandec Ehitus. Tööd said alguse juunis, tööde lõpp on planeeritud oktoobris. Seoses töödega palume parkimiseks kasutada vallamaja parkla asemel Sinimäe kooli ja lasteaiad parklat.

Juunis alustati alla lihthanke piirmäärä jäävat hanget Vaivara valla kõvakattega teede augeuremondiks ja juulis sõlmiti leping

teetööde teostamiseks Jõhvi KEK OÜ-ga. Tööde teostamise tähtaeg on 19. august käesoleval aastal ja nende käigus teostatakse nii tolmuva katttega (Vana-Olgina, Luksu, Pähkli, Lehe, Aiandi ja Konno teed, tänavad Karja, Roheline, Kõrgemä) kui ka asfaltkatttega teede (Berjocka, Vepsi ja Tuleviku teed ning Männiku, Saekaatri, Pargi teed ja Narva mnt T1) augeuremont.

Aasta alguses oli tellitud (vastavalt hanke tulemustele) Infragate Eesti AS –lt Olgina aleviku kergliiklustee ja autoparkla projekteerimine. Tänaeks päevaks on antud projekteerimistööd lõpetatud ja 18. juulil alustati Vaivara valla Olgina aleviku jalg- ja jalgrattateede ning autoparkla ehitustööde teostamise hanget. Kui kõik läheb plaanipäraselt, valmivad lähikuudel Olginas nii kergliiklustee, kui ka autoparklad.

VERONIKA STEPANOVA, vallasekretär

Pargimäel on jutupeatatus

„JutuPeatus“ on Tartu linnaraamatukogu „Eesti Vabariik -100“ projekt, mille eesmärk on viia kokku paigad ja eesti ilukirjandus. Ekspertidest koosnev tööriühm valis välja 100 parimat-olulisimat teost, mis on seotud Eesti erinevate geograafiliste punktidega.

Peagi avatakse ka koduleht, kus on võimalik näha kaarti kõigi asukohtadega ja kuulata katkendeid raamatuist. Väljavalitud paigad märgistatakse ka infotahvliga.

Nimekirjas on 6 Ida-Virumaaga seotud raamatut, sealhulgas ka Sinimägedest - Tiit Aleksejevi „Leegionärid“. Otsustasime infotahvli kinnitada Pargi- ehk Lastekodumäe torni külge.

„Leegionärid“ on näidend, mis räägib Eesti Leegioni meestest, kes kunagi Sinimägedes surma said ja ühishauda maeti. Tegevus toimub korraka mitmel tasandil: hukkunud mehed räägivad igaüks põhjustest, miks nad omal ajal Leegioni sattusid. Samal ajal räägivad ellujäänud oma lugu.

Tiit Aleksejev on öelnud: *Mida öelda lõpetuseks? Võib olla tsiteerida Mika Waltari „Johannes Angelost“: „Ei ole süütuid ega süüdlasi. On ainult rahvas, kes jääb mööga alla.“ Ja kui päris süüta pole keegi, on ehk mõistlik teatud lood ära rääkida ja nad seejärel ajaloolastele jätta. Suuremeelne olla.*

IVIKA MAIDRE

Vaivara rahvamaja

Asukoht: 59°23'212.283, 27°48'229.353

Tänuks võetud 2007. a. juunist

Perjatsi külakooli juhataja A. Feldbachi algatusel asutati 1905. aastal karskusselts, kus otsustati rajada ka oma rahvamaja.

Maja ehitamiseks tehti korjandusi ja küsiti abi, korraldati näitusmüüke ja etendati näidendeid ka väljaspool Vaivarat. Kõik abitööd tehti talgukorras ja tasuta, ainult oskustöölised palgati. Suur abi oli kohalikust mõisnikust N. von Korfist, kes annetas raha ja andis ehitusmaterjali võlgu.

Maja sai valmis 1910. aasta juunikuus ja läks maksma 32 680 rubla. Rahvamajas tegutsesid laulukoorid, pillimehed ja näitetrupp. Tihti korraldati pidusid. Hiljem said rahvamajas ruumid laenu- ja hoiuühisus ehk tänapäeva mõistes pank ning raamatukogu. Enne Teist maailmasõda saadi kinoaparatuur ja pühapäeviti näidati filme.

Eesti Vabariigi ajal tulid siia külalissetendustega pea kõik Eesti kutselised teatrid. Algupäraste näidendite nappust aitas leevendada Vana-Sõrke külast pärit Kristjan Rutoff - Rajasaare (1878-1940), kes kirjutas kuus näidendit. K. Rajasaare näidendiga „Vastu vett“ avati 1916. aastal Tallinnas teater, millest hiljem sai Eesti Draamateater.

Pärast nõukogude vägede saabumist paigutati rahvamajja „omadest“ vabakäiguvangid. 1945. aasta 1. jaanuaril puhkes tulekahju, mis jättis püsti vaid müürid.

IVIKA MAIDRE, Vaivara Sinimägede Muuseum

Kui paljud korteriomanikest on Narva-Jõesuus sisse kirjutatud

Käesoleva aasta märtsis võttis Narva-Jõesuu linnavolikogu vastu korra, millele vastavalt korteriühistud, mis on registreeritud Narva-Jõesuu linna haldusterritooriumil ja vastavad taotlejatele esitatud tingimustele, võivad taotleda linnalt sissesõiduteede rekonstrueerimise või ehitamise, samuti korteriühistu territooriumil olevate parklate ehitamise kulude katteks toetust kuni 25 % tööde maksumusest.

Taotluste esitamise tähtajaks – 1. maiks, esitati kaheksa toetuse taotlust. Ajutine komisjon vaatas läbi ja kinnitas kaheksast esitatud taotlusavaldusest neli ja käesolevaks ajaks on korteriühistutega juba finantstoetuse saamise lepingud allkirjastatud.

Osa taotlusi jäi rahuldamata põhjusel, et nimetatud korras on ette nähtud nõudmine, et korteriühistu elanikest vähemalt 60 % korteriomanikke peavad omama meie linnas sissekirjutust.

Viimasel kohtumisel korteriühistute esindajatega laekus ettepanek, et eelpool nimetatud kord tuleb saata volikogusse täienduste sisseviimiseks, eesmärgiga vähendada sissekirjutatute nõuet 40 %-ni. Igal juhul hakatakse antud ettepanekut vaagima juba 2018. a toetuste andmise otsuse langetamisel.

MAKSIM ILJIN, linnapea

Narva-Jõesuu ajalugu

Narva-Jõesuu esimest nime Hungerburg (Näljalinn) kasutati esmakordselt 28. augustil 1684. aastal kui Narva bürgermeistri

käsitööstajate ühendamiseks. „Narva raad keelab Hungerburgi ja Väike-Kudruküla meestel sadamas ollemüügi. Kui seda tehakse, siis on lootsil (ehk sadamavahil) täielik õigus ölu ära võtta!“

Esimene teave Narva-Jõesuu rahvastikust pärineb 16. aprillist 1688. aasta rahvaloendusest, mille sel päeval kinnitas Rootsi kuningas Karl XI. Neid mõlemaid kuupäevi on peetud Narva-Jõesuu asutamispäevana ja mitu juubelipäeva on ära peetud nagu vanasõnagi ütleb, heal lapsel mitu nime või mitu sünnipäeva!!

Pea kaheks sajandiks jäi Narva-Jõesuu põhiliselt kalurite-lootside asulaks, peagi aga tekkisid siia mitmed lauavabrikud, sest Narva jõgi pakkus head palkide transpordivõimalusi ja mitmed ärimehed saabusid siia ja rajasid oma lauavabrikud ja asutused. Nii oli ka üheks osanikuks Narva linnaapea Adolf Hahn (20.10.1832-14.08.1914), kes põhiliselt puhkas Narva-Jõesuus ja kuna rand oli toona koristamata, kuid peeneliivane rand ja kuiv männimets kutsus puhkajaid kohale, siis selle momendi kasutas ka Hahn ära. 15. novembril 1873. aastal tegi ta Narva linna volikogule ettepaneku kujundada Hungerburgist heakorrastatud kuurort ja puhkekoht. Ja juba järgmisel aastal kinnitati linna eelarvesse Hungerburgi väljaarendamine ja võeti vastu otsus ehituskruuntide väljastamiseks ning peagi kaunistasid mereäärset ala uhked suvilad ja villid. Ka siin oli Hahn esirinnas ja tema poolt rajati 1874. aastal uhke Villa Capriccio (mille hiljem tegi kuulsaks ja edukaks võrulane Vares). Oma suvilad rajasid töösturid Kolbe, Pantelejev jt. 1882. aastal valmis Hahni eestvõttel kuursaal ja peagi kerkisid siia kõrvale teatrilava ja kontserdikohad, tekkisid söögikohad ja rahvas aina tuli ja tuli siia puhkama ning peagi ka mudaravilasse ravima.

Kõike seda kroonis 12. aprilli 1894. aasta otsus, millega Hungeburg (Narva-Jõesuu) sai kuurordi staatuse ja hakkas elama uuelaadset elu.

14. oktoobril 1877. aastal anti Adolf Hahnile Narva-Jõesuu aukodaniku tiitel ja tema algatatud mõte sai kiire arengu, seda eriti veel siis, kui Eestisse jõudis raudtee ja ühendus keisririigi pealinna muutus väga soodsaks. Uuest puhkerajoonist sai kenasti töötav keskus, kus sai puhata, tegevust leidsid muusikud, teatritegelased ja puhkajarahvas. Narva-Jõesuu kuldajaks olid 1930ndad aastad, kui võideldi puhkajate esitiitli eest Pärnu ja Haapsaluga ning peagi ka Narva linna endaga ja saavutati iseseisvus.

Mõningaid väljavõtteid 1939. aasta juuliku „Rahvalehest“:
Tänavune Narva-Jõesuu ja ta omapärasused.

Sugupoolte aruline suhe on Narva-Jõesuus tänavu matemaatiliselt täpse arvustuse alusel üks kahe vastu õrnemsoo kasuks. Piltlikult öeldes, iga mehe kohta tuleb siin kaks naist. Ja kes tragim, sellel on veel koguni kolm. Niivõrd suur on praegu puudus Narva-Jõesuus meestest. Kuid ega naiste ülekaal ei torkagi nii teravalt silma. Võib-olla sellepärast, et tänavu on daamide juures suvemoena läbi lõõnud pikkade pükste kandmine, mille arvel silmapete aitab teatud määral tasandada seda „kurba“ statistikat.

Narva-Jõesuu suvitaja näib tänavu olema üldse suur unustaja ja kaotaja. Lühikese ajaga on plaazile kadunud kümnekond uuri ja mitmesuguseid ehteid. Ja kui siin kukub juba midagi tuhkjasse liivasse, siis on see tõepoolest kadunud nagu tina tuhka. Igal aastal kaob sel viisil Narva-Jõesuu rannaliivasse ja merre hulk varandust, kuid nii hajameelseid suvitajaid nagu tänavu, pole vist varemalt

Narva-Jõesuus toimus teine SURF RUN

Foto: Sergei Stepanov

Pühapäeval, 2 juulil toimus Narva-Jõesuu rannas teine spordiklubi Motus poolt korraldatud SURF RUN. SURF RUN – see on liivarannal jooks surfilaud käes ja vees laual seistes sõitmine. Stand up paddle (SUP surfing) on surfingu uusimaid suundasid, kus surfaril on lisaks lauale vajalik veel spetsiaalne aer.

Pühapäeval kogunes umbes 100 osavõtjat. Erik Pertsev ja Julia Berezina tegid osalejatele enne starti kaasahaarava tantsulise ZUMBA treeningu.

Esimesena startisid lapsed kolmes vanusegrupis. Laste jooksudest võttis osa 62 noort spordihuvilist. Põhijooksus SUP laua ja aeruga läbisid distantsi 19 täiskasvanut, kellest 9 olid naised. Distantsil ületasid osavõtjad erinevaid raskusi, trotsides tuult ja kandes kaasas rasket lauda, kuid finišisse jõudsid kõik! Kõige sitkemaid tervitasid pealtvaatajad ergutuskisa ja aplausidega. **Meeste seas jagunesid auhinnalised kohad järgnevalt:**

1 koht – Pavel Borovkov, 2:39 min
2 koht – Dmitri Fjodorov, 2:45 min
3 koht – Aleksandr Lupanov, 2:59 min
Auhinnalised kohad naiste arvestuses:

1 koht – Andriana Tšupova, 3:11 min
2 koht – Julia Bulina, 3:14 min
3 koht – Jevgenia Musatova, 3:59 min

Parimaid premeeriti hinnaliste autasudega, nimelt Meresuu SPA hotelli veekompleksi külastus perele, kahele või ühele inimesele, MyFitness Narva kinkekomplektid ning Astri ja Fama kinkekaardid.

Suure hulga pealtvaatajate ja kaasaalajate meeleolu aitasid luua raadio SKY Dj Boris Gorski ja Aleksei Isatšenko mõnusa muusikaga. Diana Golubeva viis kõikide kohalolijate seas läbi haarava sportliku loterii Raadio SKY auhindadele.

Täiendav info: www.motus.ee

ANTON PRATKUNAS,
Motus spordiklubi MTÜ

OPERATIIVTEATED

PÕLENGUD

7. juulil kell 23.16 teatati häirekeskusele, et Narva-Jõesuu linnas Rahu tänaval põlevad vana välitualeti jäänukid. Päästjad kustutasid põlengu kell 23.20.

24. juulil kell 00.44 said päästjad väljakutse **Auvere külla**, kus põlesid kolm mahajäetud puumaja. Põleng lokaliseeriti kell 1.21, likvideeriti kell 3.04.

25. juulil kell 23.54 käisid päästjad kustutamas **Narva-Jõesuu linnas Rahu tänaval** põlevat välitualetti.

AVALIKU KORRARASKED RIKKUMISED

22. juulil teatati, et Narva-Jõesuu linnas L. Koidula tänaval asuvas puhkemajas tekkinud konflikt kätkesti kalli kallale 19-aastasele ja 18-aastasele noormehele. Üks kannatanu toimetati esmaabi osutamiseks haiglasse. Politsei pidas kahtlustatavana kinni 18-aastase noormehe.

KEHALISED VÄÄRKOHTLEMISED

26. juulil teatati, et **Sõtte külas** asuvas aiandusühistus Sputnik lõi 59-aastast naist tema elukaaslane. Politsei pidas 59-aastase mehe kahtlustatavana kinni.

VARGUSED

12. juulil teatati politseile, et **Olgina alevikus** on sisse murtud garaažiboksisse ja varastatud keevitusaparaat, kaks krossimootorratast, kummipaap, murutraktor ning muud vara. Vargusega tekitatud kahju on 10 950 eurot.
11. juulil teatati, et **Tõrvajõe külas** tungiti sisse eramaja kõrvalhoonesse ning varastati ehitusmaterjale. Kahju on 1500 eurot.

4. juulil teatati, et **Laagna külas** asuvast talust varastati muruniiduk, kaks murustrimmerit, mootorsaag ja muid esemeid. Kahju kokku on 1220 eurot.

LÕHKEKEHAD

6. juulil tehti kahjutuks **Auvere külast** kaevetööde käigus leitud kaks tankitõrjemini.

Sinimäel vajas lehm maa alla

Rahvaleht nr.168, 20.juulist 1939. Teisipäeval (18. juulil 1939. a -A.R.) juhtus Wirumaal Waiwaras kolmanda Sinimäe põhjapoolses osas omapärane õnnetus, mille tagajärjel awastati koobas ühes jalakäikudega. Teisipäewa hommikul saatis Waiwara asunik Oskar Kendler oma karjapoiisi karjaga Sinimäele, kus kari ka warem oli käinud söömas. Karjane ajas loomad mäe põhjapoolsesse ossa, mis on kaetud wõsastikuga. Äkki märkas pois, et üks lehm, kes oli jõudnud wõsastiku keskele, hakkas wajuma ja kadus. Kohale rutates karjane nägi sügawat auku, kuhu wajunud lehma polnud üldse näha. Karjane jooksis koju õnnetusest teatama peremehele, kes omakorda teatas sellest politseile.

Kolmapäewal sõitsid Narwast kohale Narwa politsei 1. jaoskonna komissar A. Mägiste koos kolonel O. Kasemetsaga. Mõõtmisel osutus, et auk oli pealt 1,5 meetrit lai ja 15 m sügaw ja omab all weel mingisuguseid käike. Tehti korraldus, et auk piirataks traadiga ja kaetaks pealt kinni. Arwatakse, et koopa kaewasid Maailmasõja ajal wene sõjawäelased.

Wot selline lugu!
Sir ARTHUR

Väljasõit Setomaale

28-29. augustil toimub väljasõit Pihkva - Petseri kloostrist (Venemaa) ristikäigule, IX rahvusvahelisele festivalile „Setomaa. Perekohtumised“.

Kavas on ristikäik, küla Sigovo, ekskursioon Pihkvas, Irboska linnus ja Slaavi allikad.
Vajalik kehtiv Venemaa viisa!
Registreerimine kuni 7. augustini telefonidel: 5193 7693, 5656 8406.
e-posti aadressil: huvikeskus@vaivara.ee
e-posti aadressil: Osulustasu_soltub_registreerunute_arvust_ja_selgub_10_augustiks.
Jooksev info: www.vaivara.ee

veel olnud. Keegi naljahammast soovitas, et kuurordivalitsus paneks hoiatuseks välja sildid umbes niisuguse tekstiga: „Ettevaatust! Väärtsjadega randatulek ohtlik!“ Arvaku siis võõrad mida tahavad, kuid kindlasti jääb siis hulk pisaraid valamata.

1939. aastal oli suur võidu jooks Pärnuga, kuni jaanipäevani oli esirinnas Pärnu, kuid siis tegi äkkspurdi Narva-Jõesuu ja nädalaga pressis Pärnust mööda ja seda tervelt 800 suvitajaga. Narva-Jõesuu suvitajate raudvara moodustasid kirjanikud, muusikud, arstid, õppejõud ja teatrirahvas (eks seda meenutasid ka varem Narva-Jõesuus väljas olnud mälestustahvlite arv), kuid suurt puudust tunti tartlastest – toona öeldi, et siin „Tartu vaim“ puudub. See omalaadne võistlus Narva-Jõesuu ja Pärnu vahel oli mõlemale poole kasulik ja eks see ka rikastas rannalõbude mitmekesisust.

Sir ARTHUR

Kultuuri- ja spordiüritused

Narva-Jõesuu

August

1.08-31.08 - "Portree linna taustal" - Valge saali traditsiooniline näitus (Valges saalis Kesk 3).

4.08 - Meremiilijooks (rannas).

4.08 - Hõbedase sajandi poeedid.

Luuleõhtu (Meresuu Spa & Hotelli lähedal rannas, korraldaja MTÜ Proventus).

11.08 - Kontsert ja teatrietendus (Meresuu Spa & Hotelli lähedal rannas, korraldaja MTÜ Proventus).

12.08 - Narva-Jõesuu Linnapäev (Heledas pargis).

13.08 - Puhkpillilahing kell 17.00 (Heledas pargis).

18.08 - Looduskaitse teemaline etendus (Meresuu Spa & Hotelli lähedal rannas, korraldaja MTÜ Proventus).

25.08 - Suvehooaja lõpetamine. Elav muusika, jazz (Meresuu Spa & Hotelli lähedal rannas, korraldaja MTÜ Proventus).

26.08 - Küünlavalgusõhtu kell 20.00 (Heledas pargis).

27.08 - Muinastulede öö lõkete süütamine (Meresuu Spa & Hotelli lähedal rannas, korraldaja MTÜ Proventus).

Vaivara

August

20.08 Taasiseseisvuspäeva kontsert kell 18.00 (Vaivara Sinimägede muuseumi hoovis).

31.08 Noortedisko kell 19.00 (Olgina rahvamajas).

Suvekunsti päevad Olgina rahvamajas augustis 3. 10. 17.

Varastatud on Vaivara vana kalmistu väravad

Ajavahemikus 7.-9. juulini on varastatud Vaivara vana kalmistu raudteepoolsed väravad (alumised hinged on läbi lõigatud ja väravad ülemistelt hingedelt maha tõstetud). Samuti on varastatud kalmistu keskmise värava väike värav. Vaivara vallavalitsus otsustas varguse toimepanijate tabamiseni viiva vihje eest välja panna **300 euro** suuruse preemia.

Vihjeid oodatakse:

mob: 5334 0388

e-post: kalmistud@vaivara.ee

Küljendaja: Aido Keskküla
Trükk: AS Trükikoda Trükis